

[H. C. Toft.]

andre medlemsstater, som har arbejdet som lønnede landbrugsmedhjælpere i værtslandet i to år i træk.“

Af denne udtalelse fra ministerrådet af 25. oktober 1961 må det fremgå, at man i nogle fællesmarkedslande har bestemmelser, der er strammere end den bestemmelse, vi her foreslår som ændring til loven om erhvervelse af fast ejendom. Derfor kan den efter vor opfattelse ikke siges at være diskriminerende over for noget land — i særdeleshed ikke, når man gennemfører den på nuværende tidspunkt.

Jeg har med dette fremdraget vore hovedsynspunkter over for den buket tidsler, regeringen her har fremlagt, og jeg har anført, hvad vi mener bør træde i stedet, for at man kan nå målet: at bevare dansk jord på danske hænder.

Mit partis ordførere vil redegøre for vor stilling til de enkelte lovforslag og fremføre vore synspunkter, efterhånden som lovforslagene i denne uge kommer til behandling i tinget. Det er overladt mig af mit parti at være ordfører, hvad angår forslag til lov om ændringer i lov om landbrugsejendomme og forslag til lov om erhvervelse af landbrugsejendomme.

Om disse to lovforslag vil jeg gerne først og fremmest sige følgende. Det har åbenbart været regeringen ganske klart, at denne buket af lovforslag ville det være svært for befolkningen at sluge. Det er vel derfor, man har forsøgt at søde buketten med en enkelt godte for ligesom bedre at kunne få det hele til at glide ned. Men selv denne godte er ikke af en sådan art, at den på nogen måde kan forsøde det samlede kompleks af lovforslag for os, så man skal ikke vente vor medvirken til deres vedtagelse.

Godten er den ændring i loven om landbrugsejendomme, som åbner adgang for samdrift af to landbrugsejendomme. Allerede i sidste uge under folketingets behandling af lovforslaget om støtte for landbruget var jeg inde på den udvidede adgang til samdrift af landbrugsejendomme. Lovforslaget giver adgang til samdrift af to landbrugsejendomme, således at det, der mange steder ud over landet har fundet sted i ikke ringe omfang — ganske ulovligt — nu bliver lovligt. Ændringen vil betyde en adgang, som sikkert vil blive be-

nyttet af mange, i særdeleshed fordi det ikke er muligt at sammenlægge andet end ganske små ejendomme, der oftest efter sammenlægningen stadig vil være for små. Vi har længe virket for en udvidet adgang til samdrift, men er tidligere både i landbokommissionen og her i folketingssalen blevet afvist med en bemærkning om, at problemet ikke var tilstrækkeligt undersøgt og belyst; det skulle kulegraves. Den samme besked fik vi sidst, vi behandlede lovforslag herom, og det er kun 8 måneder siden. Vi kan derfor ikke andet end være tilfredse med, at landbrugsministeren nu imødekommer vore synspunkter; men vi finder ikke, at landbrugsministerens lovforslag er tilstrækkeligt imødekomme over for små og middelstore landbrugsejendomme, idet ejeren af 2 små ejendomme ikke kan komme til at drive et tilstrækkelig stort areal selv ved sammenlægning af 2 ejendomme. Derfor burde der være større adgang til samdrift af flere ejendomme, når det drejer sig om disse brugsstørrelser.

Den anden ændring, som ministeren foreslår i denne lov, går ud på, at der på de såkaldte frie jorder — for den part af dem, der er vurderet sammen med en landbrugsejendom — i fremtiden også skal hvile landbrugsforpligtelse, og at hele ejendommen skal betragtes som en helhed, hvorefter de frie jorder for fremtiden ikke kan afhændes uden tilladelse. Det har ikke vor sympati. Derved låser man mere jord fast, medens det efter vor opfattelse drejede sig om i højere grad at frigøre jord, så der blev større muligheder for at få en jordarronding, der passede til tidens krav og udviklingen. Den friere adgang til samdrift følges af et krav om, at begge ejendommers bygninger skal holdes forsvarligt vedlige med deraf følgende ekstra omkostninger. Det er en bestemmelse, som det vil blive meget svært, for ikke at sige umuligt at håndhæve på en sådan måde, at der ikke sker en nedgang i bygningsværdierne for den ejendoms vedkommende, der ikke bebos af ejerne. Det ville derfor være langt mere rationelt, om vi nu i stedet for var gået et væsentligt skridt videre i adgangen til udvidelse af de frie grænser for sammenlægning af ejendomme, således som jeg også i sidste uge gav udtryk for her i tinget, da vi behandlede landbrugslovene, og som jeg for 8 må-